

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Jak posuzovat dobrou víru u nabyvatele kradeného vozidla?

V praxi dochází poměrně často k situacím, kdy se nabyvatel po nákupu použitého vozidla dozví, že koupené vozidlo bylo kradené. Aby za takové situace bylo možné uvažovat o tom, že nabyvatel i přes tuto skutečnost nabyl vlastnické právo k vozidlu, musí být v dobré víře v oprávnění převodce na něj vlastnické právo převést. Polská judikatura ve vztahu k posouzení dobrověrnosti nabyvatele postavení v případě nákupu kradeného vozidla obsahuje mnohá východiska, která je možné následovat také v českém právním prostředí. Účelem tohoto článku je proto přiblížit některá z nich a doplnit je stávajícími aktuálními poznatky české judikatury.

Ze všeho nejdříve je potřeba uvést, že podle polského nejvyššího soudu je dobrá víra vyloučena již při lehké nedbalosti.[\[1\]](#) Ohledně posouzení, zda nabyvatel jednal v dobré víře (dostal tak požadavku náležité péče) je sice potřeba vždy zvážit individuální okolnosti konkrétního případu.[\[2\]](#) Je-li však předmětem zcizovací smlouvy použité vozidlo, lze vyjít z jiného judikátu polského nejvyššího soudu, v němž byly stanoveny instrukce co do posuzování dobrověrného postavení nabyvatele u těchto věcí. Kupující, který nabývá ojetý vůz, by měl v první řadě vynaložit náležitou péči, aby bylo zjištěno, zda vozidlo nepochází z protiprávní činnosti, a to obzvláště v případech, kdy převodcem není profesionální obchodník s automobily. Za tímto účelem by tedy měl:

- i. ověřit totožnost prodávajícího a skutečnosti svědčící o existenci/neexistenci jeho práva s vozem nakládat;
- ii. zkontrolovat veškerou dokumentaci od vozidla;
- iii. provést prohlídku automobilu – především zjištění čísla motoru a jeho typ.[\[3\]](#)

Významnou roli v tomto případě hraje především osvědčení o registraci vozidla, neboť figuruje-li v této dokumentaci jako vlastník osoba odlišná od převodce, k nabytí vlastnického práva zpravidla nedojde,[\[4\]](#) neprokáže-li nabyvatel své vlastnické právo jiným způsobem (např. předložením uzavřené zcizovací smlouvy, umožnění nahlédnutí do dokladů o zaplacení vozidla apod.).[\[5\]](#)

Existují-li při kontraktaci ohledně vozidla podezřelé okolnosti (např. nápadně nízká cena), musí být míra opatrnosti nabyvatele o to vyšší. Dostat těmto požadavkům náležitě péče často spočívá v dalších, mnohdy aktivních krocích ze strany nabyvatele spočívající v:

- i. zjištění právního titulu, z něhož převodce dovozuje své vlastnické právo;
- ii. nahlédnutí do dokumentace související s dovozem vozidla ze zahraničí (např. tzv. doklad o proclení vozidla).[\[6\]](#)

Pokud výsledky kontroly zcizovaného vozidla provedené laickým nabyvatelem nasvědčují, že vozidlo může pocházet z protiprávní činnosti (přepracované číslo motoru, deformace dveřních zámku, různé zámky na dveřích atd.), musí si nabyvatel (usilující o přiznání dobrověrného postavení) např. nechat zkontrolovat vozidlo v autorizovaném servisu či nahlédnout do seznamu kradených vozidel (v českém prostředí např. do informačního systému Pátrání po motorových vozidlech).[\[7\]](#)

Stejně závěry polský soud dovodil v případě, pokud je převodce podnikatelem-profesionálem, který s ojetými automobily běžně obchoduje. V tomto případě se sice nabyvatel může odvolávat na to, že jednal pečlivě, protože spoléhal na odborné znalosti převodce, nicméně jej tento fakt nezabavuje povinnosti zachovat určitou míru opatrnosti a vynaložit - podle situace - výše uvedené kroky za účelem zjištění oprávnění převodce věc převést.[8]

Aktivní činnost za účelem zjištění převodcova oprávnění vůz převést však není bezbřehá, limity ji vytyčuje požadavek rozumné nákladovosti. Jelikož je jedním z hodnotových východisek odůvodňujících možnost nabývání od neoprávněného ochrana plynulosti obchodního styku, nesmí být po nabyvateli vyžadován takový rozsah prezkumné činnosti, který je z hlediska hodnoty vynaložených nákladů neracionální.[9]

Jde-li o zakoupené automobily v autobazaru, judikoval NS, že kupující, který po zjištění nesouladu mezi datem výroby zakoupeného automobilu uvedeném v kupní smlouvě a technickém průkazu a datem výroby zjištěném specializovanou společností zabývající se prověřením původu a stavu vozidla neučiní potřebné další kroky k ověření skutečnosti, zda automobil nepochází z trestné činnosti, nemůže být vnímán jako dobrověrný nabyvatel.[10]

V tomto rozhodnutí NS dále vyloučil dobrou víru nabyvatele (leasingové společnosti, která nakupovala z autobazaru ojeté automobily), neboť tento si s ohledem na předmět, rozsah a dlouhodobost své činnosti musel být vědom, že v určitém zlomku případů mu budou ze strany autobazaru nabízeny ke koupi automobily pocházející z trestné činnosti. Přičemž NS nepovažuje za dostatečné, ověřuje-li nabyvatel v informačním systému, zda převáděné vozidlo není vedeno jako kradené, ale již sám nepodrobuje automobily fyzické prohlídce svých pracovníků. Takový nabyvatel se proto nemůže nacházet v dobré víře.[11]

JUDr. Lukáš Dořičák,
advokátní koncipient

[ARROWS advokátní kancelář, s.r.o.](#)

Plzeňská 3350/18
150 00 Praha 5 - Smíchov

Tel.: +420 910 058 058
e-mail: office@arws.cz

[1] Rozhodnutí Sądu Najwyższego ze dne 12. prosince 1997, sp. zn. II CKN 509/97.

[2] RUDNICKI, Stanislaw; RUDNICKI, Grzegorz. Komentarz do kodeksu cywilnego..., s. 193-194.

[3] Rozhodnutí Sādu Najwyższego ze dne 30. března 1992, sp. zn. III CZP 18/92.

[4] Rozhodnutí Sādu Najwyższego ze dne 11. března 1985, sp. zn. III CRN 208/84.

[5] Rozhodnutí OGH ze dne 17. října 1995, sp. zn. 1 Ob 614/95.

[6] Rozhodnutí Sādu Najwyższego ze dne 30. března 1992, sp. zn. III CZP 18/92.

[7] Tamtéž.

[8] Zvláště v případech, kdy zde existují určité podezřelé skutečnosti (např. deformace dveřních zámků), nepostačí, bude-li nabyvatel tvrdit, že dostal požadavkům náležitě opatrnosti, neboť spoléhal v odborné znalosti převodce, nýbrž bude potřeba, aby učinil další kroky k zjištění převodcova oprávnění automobil převést.

[9] DOBROVOLNÁ, Eva. In SPÁČIL, Jiří et al. Občanský zákoník III..., s. 379.

[10] Rozhodnutí NS ze dne 18. ledna 2012, sp. zn. 28 Cdo 2788/2011.

[11] Tamtéž.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)
- [Nejvyšší soud a forma smlouvy o smlouvě budoucí: krok zpět v ochraně právní jistoty?](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Spoluvlastnictví a správa společné věci](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)